

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

Prenumerata wynosi z odbieraniem w Administracji miesięcznie 400 mk., z odnośnym i przesyłką pocztową 450 mk. Ceny ogłoszeń: pierwsza strona za wiersz edn ospaltowy lub jego miejsce 80 mk., druga i trzecia 70 mk., czwarta 60 mk., za wiersz nonparelony. Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 70 mk. za wiersz. Nekrologi po marek 70 za wiersz. Drobne ogłoszenia, po 20 marek za wyraz. Ogłoszenia zagraniczne o 100 % droższe.

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa ul. N. P. Marji 41, otwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf „Kurjer—Częstochowa”. Telefon 4. Nadesłanych rękopiśm., z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwał Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Polska racja stanu.

Częstochowa, 25—11—21.

Ścierają się w Polsce dwie myśli, dwa prądy, dwie różne idee. U kolebki naszej państwowości jak z mora stanęły przeżytki przeszłości, nalogi niewoli — zdeprawowanie myśli politycznej miazmatami niewolniczej żądzy naśladowania doktryn, czy programów obcych — niezalotność samodzielnego myślenia — stworzenia swoich własnych dróg i celów postępowania.

Polska racja stanu jest w chwili budowy państwa tak jasna, oczywista, że nie pozostawia w żadnej kwestii wątpliwości, którąś iść należy. Ale u tych, którzy chwycili ster pewnej części władzy w ręce jest dątność, jest świadome działanie przeciw wyraźnej polskiej racji stanu. To już nie szukanie dróg, niesławia domość, ale rozmyślane stawianie w poprzek państwowej racji stanu.

Celem wyraźnym, potrzebą tak oczywistą, że każdy ją rozumie i odczuwa, jest konieczność ukończenia budowy państwa polskiego. Otrzymawszy niepodległość państwową, możność stworzenia Polski — musimy zbudować siły, własny dom. Pierwszym wspaniałym porywem naród dzwignął własną państwowość, dał świadectwo swej zdolności twórczej, swej samodzielności narodowej i tęsknoty do własnego, niezależnego bytu. Ale, kiedy cały wysiłek skierować przyszło do utrwalenia tej niepodległości, przez wytworzenie własnej, silnej, pewnej polityki, zdążającej do skupienia wszystkich ziem, które są polskie i z Polską związane być winny, część polskich działaczy zaczęła ścigać fantazję o odegraniu roli reformatörów Wschodu. Zanim Polska stała się zwartą, jednolitą, zanim ukończono budowę zewnętrznych ścian przez wbięcie słupów granicznych i wcielenie formalne i rzeczywiste ziem polskich i zanim utrwalono budowę wewnętrzną przez stworzenie jednego, wspólnego życia w obrębie państwa, zanim starło pozostałości różnej przynależności dzielnic, czy ziem — wprowadzono do celów polityki polskiej dążenie do stwarzania wbrew wszystkim na własny sposób pojmowanego szczęścia krajów, czy ludów sąsiednich.

Zanim Polska stała się państwem nie tylko przez wykreślenie jej granic, ale przez zrośnięcie się wszystkich części na rodu w jedną organiczną całość, zyjącą jednakiem uregulowanym przez państwo życiem, mającą w swych podstawach sze-

reg zasad i myśli, bezwzględnie niezmiennych, zanim poprostu państwowość przeszła w krew i żyły społeczeństwa. Porzucano tę pracę u podstaw — wskazując państwu inne, dalekie cele. A kiedy fakty, rzeczywistość z całą brutalnością wykazała, że nie może tworzyć innych państw, narzucać nowych form budowania innym społeczeństwom (czy to będzie Ukraina, czy Litwa, czy Białoruś, czy Estonia, czy jakkolwiek inny twór) — państwo, które samo jeszcze własnej nie ukończyło budowy, bo na gruntowych swoich podstawach pozostawiło nie zlepione cegły murów, chwyciło się innej myśli, myśli rozbijania jedności państwa w tych częściach, gdzie istniały jakiegokolwiek pozory jednolitości — kiedy nie można było zbudować z innych państw związku obok Polski, trzeba taki związek stworzyć z niej samej.

Echa niewoli odzywają się w umysłach obciążonych do dziś niewolą ducha. Jak dawniej cały szereg Polaków widział zbawienie narodu w służbie wiernej dworom zaborczych dynastji — w nadziei, że dynastje, widząc ich loż, litość, nie zechcą tepić wierne służby swoje i umożliwią społeczeństwu polskiemu egzystencję; jak wtedy, gdy ci, którym zdawało się, że nasłuchując wskazań socjalizmów rosyjskich, czy niemieckich, albo idąc w służbę rewolucji tej czy tamtej, walczą o samodzielną państwowość. Jak nie widzieli wówczas, że wszystko poza Polską może być tylko wrogiem, lub sojusznikiem, ale nigdy własnym, tak dziś nie pojmują i pojąć nie mogą, że starczy, starczyć musi polska racja stanu — służba Polsce. Seiganie idei ogólnoludzkich, dbałość i troska o los innych, może być tylko dalszą pracą Polski całej — ale kto miesza istotną treść wewnętrzną polskiej myśli z dążeniem, obejmującym obcych, ten nie ma prawa mówić o sobie, że dla Polski tylko pracuje, nie ma prawa Polką rządzić.

To nie jest walka partji, czy stronnictw. To jest walka między myślą polską z duszy narodu idącą, z jego tęsknotą do samodzielnego własnego bytu wyrasta — a myślą, wyłgłą w głowach doktrynerów, walka jasnej, prostej, żyjącej siły z intrygą — walka społeczeństwa z kamarylą.

Że taka walka toczyć się u nas musi, jest strasznym, najgorszym przeżytkiem naszej stuletniej niewoli.

I tę walkę musimy wygrać!

N. K. N. w czasie wojny, używał zawsze takich argumentów, którychby łatwo zaprzeczyć mógł za tydzień, gdy się „wiatr” zmienił — podobnie zmierzając Habsburgów już w tece miał przygotowaną odezwę z królem polskim Stefanem z Żywca; — nikt inny bardziej nie wymyślał państwowcom, nie ukni dla nich na wy „paskopistów”, tylko tenże sam „poseł”, który po odpowiednich świadczeniach wypisuje teraz wszystko gładko i bez zająknięcia, jak Piastowcy każą. Polemizować trudno z symi, którzy sami swych przekonani i zasad nie biorą na serio, dla których jedyną ideą jest bezideowość — u których wszystko się zmienia — tylko ośmiesza na widok obiecanych złota tak samo zawsze miły. Ale jak straszny upadek polityczny w naszym narozcie, że tacy „posłowie”, którzy do niedawna na cały głos wrzeszczeli: rozpędzić Sejm! — bo już uchwalili konstytucję i niezdolny do żadnej pracy w tym składzie. — ci sami przy sprytnym targ wpakowawszy się do sejmiku, piszą

Znajdujące się w Warszawie

**Kotły, zbiorniki i beczki żel.,
Kominy fabryczne, Dezynfektory,
Blacha falista, Bańki blaszane,
Dugi, Terlice,**

będą sprzedane w drodze przetargu w Oddziale Likwidacji Demobilu Wojskowego „Demat” w Warszawie, Królewska 25.

Szczegóły patrz: „**DEMObIL**” zeszyt 12-ty

Termin składania ofert 1-go grudnia r. b.

Przedmioty, które osiągną dostateczną cenę w ofertach piśmiennych będą wyłączone z przetargu ustnego.

programy pracy sejmowej. To wszystko jest bolesne. Ale z chwilą, gdy bez względu na jaką cenę, tacy ludzie chcą frymarzyć polskością Wschodniej Małopolski — wyczerpuje się cierpliwość nawet w tak biernym społeczeństwie — jak polskie.

„Świętości nie szargać” — kurhany i niezaskrzepła jesz z krew, to święta rzecz — tysiące inwalidów — martyrologja całego miljonowego ludu polskiego — to zbyt wielkie, by plazy śmiały na to się targać.

Są granicę, których przekroczyć nie wolno!

Mowa Lenina.

„Freiheit” zamieszcza dosłowny tekst przemówienia Lenina, wygłoszonego z okazji czwartej rocznicy rewolucji w Rosji. Mowa ta, znana do tej pory tylko w niezbyt dokładnych skrztach, jest najlepszym dowodem radykalnego zwrotu Lenina w kierunku reformistycznym. Oświadczył on, między innymi, że w Rosji musi obecnie nastąpić odbudowa małych przedsiębiorstw kapitału i handlu. Zdaniem Lenina nie oznacza to bankructwa zasad ko munistycznych, jedynie tylko to, że Rząd Sowiecki jest zmuszony użyć wszelkich środków, by ożywić życie gospodarcze w Rosji.

Najświeższe wiadomości

Aresztowanie przemytników kosztowności.

KRAKÓW, 25.11 Tel. wł. Władze, które wzięły się do tepienia przemytników walutowych aresztowały niejakiego St. Grossa, który usiłował przemyścić kosztowności za 300 miljonów mk.

Redukcja płac.

POZNAŃ, 25.11 Tel. wł. Wczoraj od było się zebranie prac dawców w sprawie zniżki zarobków. Uchwalono obniżyć w pierwszej połowie grudnia o 10 proc., a w drugiej też o 10 proc.

Sprawa kryzysu w przemyśle.

WARSZAWA, 25.11 Tel. wł. Wczoraj z inicjatywy rządu odbyła się konferencja pod przewodnictwem kierownika Min. przemysłu i handlu p. Strasburgera, w sprawie kryzysu w przemyśle. Ze strony przemysłowców reprezentowany był przemysł: hutniczy, metalowy, papierniczy itd., ze strony robotników obecni byli delegaci Klasowych Zw. Zaw., Polskich Zw. Zaw. i Chrześc. Zw. Zaw., celem omówienia, jakie środki przedsięwziąć aby zala-

godzić kryzys. Przemysłowcy domagali się, aby zniżyć podatek od węgla, taryfy, itp. Ostatecznie uchwalono zwołać dla każdej galezi przemysłu specjalne zebrania.

Na drodze do rozbrojenia Niemiec.

WASZYNGTON, 25.11 Tel. wł. Briana wyraził swe zadowolenie z przyjęcia, jakie miała jego mowa. Oświadczył on, że jest szczęśliwy, iż wszystkie delegacje przyłączyły się do jego zapatrywania. Mowa jego wywarła wielkie wrażenie. Sądzą, że rozpocznie ona okres moralnego rozbrojenia Niemiec.

Przed nowym konfliktem bawarsko-niemieckim.

MONACHJUM, 25.11 Tel. wł. Dzienniki podają, że w Niemczech panuje obawa poważnego konfliktu między Bawarią, a Rzeszą niemiecką.

BERLIN, 25.11 Tel. wł. Donoszą o ponownych kłopotach niemieckich reakcjonistów w Bawarii. Na zgromadzeniu związku wszechniemieckiego oświadczył jeden z mówców, że przed dwoma tygodniami miano zamiar obwołać księcia Rupprehta królem Bawarii. W ostatniej chwili zaniechano jednakże tego planu, ze względu na Francję, dla której byłoby to pożądaną sposobnością do obsadzenia li-nji Renu.

Krwawy napad na dom bankowy.

KRAKÓW, 25.11 Tel. wł. Wczoraj o około godziny 9.30 wieczorem nieznaną do tąd sprawcy dokonali krwawego napadu na dom bankowy „Hermes” przy ulicy Dettlowskiej 1. 62.

Ofiarą krwawego napadu padło 4 osoby, z których dwie zabite, dwie zaś ciężko ranne. Policja wszczęła energiczne kroki, w celu wykrycia zbrodniarzy.

Zmiana prawa co do rekwizycji lokali.

WARSZAWA. (WAP). Na posiedzeniu Komisji administracyjnej, prawniczej i innej skiej odbył się dalszy ciąg szczegółowego czytania projektu ustawy o obowiązku zarządów miejskich dostarczania pomieszczeń.

Przed przystąpieniem do dyskusji nad art. 5. powrócono do sprawy rekwizowania lokali na urzędy publiczne, rozstrzygnięcie której odłożono do czasu wypowiedzenia się Ministerstw Skarbu i Robót Publicznych. Po przeprowadzeniu dyskusji i odpowiedzi referenta posła Jasiukow-

Wiadomości polityczne.

Szczyt arogancji.

Świeżo upieczony „poseł” Dąbrowski, właściciel krakowskiego „Kurjera codziennego”, szczęśliwy dorobkiewicz wojenny, który na sznurgu przekonaniami zrobił miljaridy i dziś w każdym zdaniu może wspominać o „swoim aucie, swoim dzienniku i swoim teatrze”, stracił miarę i zapominał, że są rzeczy, któremi kupczyć nie tylko nie wolno, ale od których brudnym rękoma wstać.

W numerze z 21 listopada br. ukazał się w „Kurjerze Codziennym” artykuł wstępny, w którym stawiać wileńskie czy ny federalistów, autor, na wzór ich, chce mieć sprawę polskość Galicji Wschodniej.

Na treść wywodów odpowiadać nie trzeba, bo argumenta swe zbija „Kurjer codzienny” najbardziej sam, zmieniając co kilka dni zdanie. Przecież popierając np.

Kronika.

Wśród kolejarzy.

cza (Zw. Lud. Nar.) komisja znaczną większość uchwaliła nie poawałać na rekwirowanie lokali na potrzeby urzędów w nowym ustawie, zastrzegając natomiast w osobnym artykule, że lokale zarekwirowane przed wejściem nowej ustawy w życie, mają pozostać w rozporządzeniu korzystających z nich urzędów, z uwzględnieniem prawa rewizji poszczególnych wypadków. Mniejszość zgłosiła votum separam.

Przystąpiono następnie do dalszego czytania. Art. 5 przyjęto zgodnie z wnioskami referenta, polecając mu ustalenie redakcji na następujących zasadach: mieszkania bez sublokatorów, składające się z 6 pokoiów najwyższej, a najmniej z 3, będą uważane za niedostatecznie użytkowane, o ile ilość faktycznych mieszkańców będzie mniejsza o 1 od ilości pokoiów; mieszkania także z ilością pokoiów ponad 6 będą uważane za niedostatecznie użytkowane, o ile na każdy pokój ponad 6 nie przypadnie po 2 mieszkańców; pokoje zajęte przez sublokatorów oraz ich ilość wyłączona jest z obliczeń; służbę zalicza się do faktycznych mieszkańców, pokoje służbowe zaś do ogólnej ilości pokoiów.

Art. 6 wyliczający mieszkania, nie podlegające rekwiizycji przyjęto w redakcji podkomisji. Jako niepodlegające rekwiizycji uznano:

1) mieszkania zajęte przez osoby pojedyncze, o ile łożą 2 pokoje, a w razie wykonywania zawodów wolnych 3 pokoje. 2) mieszkania i ich części niezbędne dla wykonywania zawodów wolnych; 3) niezbędne lokale zarejestrowanych organizacji zawodowych, kulturalnych, szkół przywatnych, instytucji handlowych, i przemysłowych, zależnie od przestrzeni rozdzielonej i ilości pracowników. 4) mieszkania opróżnione czasowo — do 4 miesięcy — przez wyjazd z ważnych powodów. 5) mieszkania osób posiadających więcej niż jedno o ile udowodnią że potrzebne im są dla wykonywania zawodu, spełniania stałych obowiązków społecznych lub kształcenia dzieci. 6) mieszkania i pomieszczenia w domach, piętach i przybudówkach, których budowę ukończono po 1 lipca 1919 r. 7) jako zasadę przyjęto, że nie podlegają rekwiizycji części mieszkań przez zajęcie których umożliwia się prawidłowe korzystanie z reszty.

Sprawa gazowni miejskiej.

Na czwartkowym posiedzeniu Rady miejskiej uchwalano kolejno pozostałe artykuły Statutu gazowni z odnoszonymi poprawkami inż. Hłaski.

Art. 10. przewiduje kalkulację gazu. Art. 11. Omawia cenę gazu dla magistratu. Cena gazu ulicznego ma być wyznaczona według specjalnej umowy i nie zostanie opodatkowana.

Art. 12. Przewiduje umowy z odbiorcą o cenę gazu. (Wyższa cena obowiązuje wtedy, gdy jest nadwyżka, na za mortyzowanie urządzeń gazowych, wykonanych na koszt gazowni.)

Art. 13. Onawia przerwę w dostarczaniu gazu bez winy przedsiębiorstwa, konsument nie rości pretensji. Wszelkie roboty przy rurach ulicznych i połączeniach aż do gazowni — odpowiada gazownia. Wszelkie gazociągi po za ścianą są własnością gazowni (a następnie miasta), obojętne za nie zapłacił konsument. Dalej omawiano sprawę o płaceniu przez konsumenta (8 dni), jeżeli nie przestrzega konsument regulaminu dostawy gazu.

Art. 14. Głosi, że gazownia wolna jest przez cały okres od specjalnych podatków na rzecz kasy miasta z wyjątkiem przez rząd nakładanych dodatków od po-

datków. Dostarczony węgiel wolny jest od podatków i dodatków komunalnych.

Art. 15. Obowiązek asekuracji przez gazownię swoim kosztem budynków i urządzeń.

Art. 16. Przewiduje kary na niedotrzymanie warunków umowy są nakładane przez magistrat, wyjątek stanowią: wojna, rewolucja, strajki lub niemożność otrzymania węgla.

Art. 17. Umowa nie ogranicza przez miasto rozpowszechnienie energii elektrycznej.

Art. 18. Magistratowi przysługują prawa nabywania 1/3 akcji i art. 19 przewiduje, że wszelkie spory załatwia sąd polubowny.

Artykułem 19 zakończono pierwsze czytanie projektu umowy z Pol. Tow. Gazowniczym.

Drugie i trzecie czytanie odbędzie się w przyszłym tygodniu.

Co odpowiedział minister skarbu kupcom.

Do p. ministra skarbu dr. J. Michałskiego, zgłosiła się wczoraj delegacja Centralnego Związku kupców m. Warszawy, która to organizacja skupia przedstawieli najzamożniejszego kupiectwa żydowskiego.

Delegacja zwróciła się do p. ministra z prośbą o poczynienie pewnych ulg w ściąganiu projektowanej daniny od kupców, a także ułatwienie kupcom korzystania z kredytu w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

W odpowiedzi p. Michałski wyraził przedewszystkiem zdziwienie, że kupcy domagają się ulg w opłacie daniny, skoro mieli sposobność poczynienia tak olbrzymich majątków w okresie wojennym, a następnie oświadczył, że Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa ma polecone czynienie ułatwień kredytowych kupcom, ale tym tylko, którzy złożą dowody, że wydacie obniżyli ceny, stosownie do realnej wartości marki polskiej oraz, że nie magazynują towarów w celach spekulacyjnych.

Koncert kameralny „Lutnia“.

Towarzystwo śpiewacze „Lutnia“ urządziło w niedzielę dn. 27 b. m. o godz. 8 wieczorem w sali Tow. przy ul. Panny Marii nr. 54 szósty koncert kameralny przy udziale pp. Wandy Kopeckiej (forte pian) i Karola Kopeckiego (wiolonczela). Wejście mk. 300, dla uczącej się młodzieży mk. 100.

Bilety wcześniej nabywać można w magazynie blawatnym p. Jerzego Cholewickiego (II Aleja nr. 28), a w dniu koncertu w lokalu „Lutnia“.

Rozłozowanie obrazu.

Zarząd Koła Polek zawiadomiał, że rozłozowanie obrazu ofiarowanego przez artystę malarza Józefa Mączyńskiego

na fundusz sztandarowy, odbyło się w sklepie p. Cholewickiego.

Wygrana padła na M. 55 należący do p. Teofila Bednarka którego prosimy o zgłoszenie.

Redukcja taryf kolejowych.

Zgodnie ze stanowiskiem rządu, określonym przez kierownika Ministerjum przemysłu i handlu na posiedzeniu sejmowym w dniu 22 listopada, zostało podpisane już przez pp. ministra kolei, skarbu i przemysłu i handlu rozporządzenie, na mocy którego nastąpi od dnia 1-go grudnia r. b. redukcja taryf przewozowych na drzewo i naftę.

Wprowadzona zostaje taryfa różniczkowa. Redukcja ta wynosi przeciętnie 40 procent.

Z sejmiku powiatowego.

Ostatnie posiedzenie Wydziału powiatowego poświęcone zostało całkowicie debatom nad uregulowaniem spraw drogowych powiatu Częstochowskiego, przyczem uchwalono między innemi:

Powołać do życia we wszystkich gminach i miastach Krzepice i Kłobucko Komisje drogowe gminne i wezwać gminy do przedłożenia statutów i przeprowadzenia wyborów,

Zatwierdzić opracowany przez inżyniera Sejmiku statut wzorowy dla komisji drogowych.

Dalej postanowiono w myśl ustawy z dn. 10 XII 1920 r. przyjąć w całości administrację jako drogi powiatowe od 1922:

1) Trzepizury—Kłobucko—Łobodno—(do Brzeźnicy) 2) Przyrów—Janów—do Myszkowa) 3) Parzymiechy — Lipie—Brzezinka, 4) Częstochowa—Lubojenka Cykarzew, 5) Częstochowa—Wręczyca Panki—Podłęże Szlach, 6) Częstochowa—Olsztyn—Janów—Bystrzanowice, 8) Kiedrzyń—Czarny Las — Nowa wieś—Ostrowy, 9) Raków (dojazd do hut).

Ze względu na niski poziom gospodarki na drogach gminnych i wielką ilość tych dróg o najrozmaitszą wydzieloną najważniejszą drog gminnych dla umożliwienia łatwiejszej kontroli przez Wydział Powiatowy jak i skoncentrowanie wysiłku w kierunku rozwinięcia sieci dróg gminnych, dogodnych dla komunikacji tak szosowych jak i gruntowych. Wobec czego postanowiono wydzielić z ogólnej ilości dróg gminnych i uznać jako drogi gminne I i II klasy te, które mają donioślejsze znaczenie dla gmin i są uzupełnieniem koniecznym sieci dróg państwowych i powiatowych.

M. LEBLANC.

Odłamek pocisku.

POWIEŚĆ.

Paweł czuł, jak ogarnia go niespodzianie promień nadziei. Szczęsą przez majora Hermanna Elzbię uratował może księżę Konrad, powróciwszy z Corvigny przed wykonaniem egzekucji...

Szeptali:

— Być może... tak... być może... Oto major Hermann, wiedząc o naszej bytności w Corvigny — przypomniał sobie twoje spotkanie z ową wieśniaczką — major Hermann, chcąc, aby Elzbieta była dla nas umarłą, abyśmy zaniechali poszukiwania jej, ułożył tę całą komedię. Aż jak to sprawdzić?

Bernard, zbliżając się do szwagra, rzekł doń z powagą:

— Nie nadzieję przynoszę ci Pawle, lecz pewność. Chciałem cię do tego przygotować. Teraz słuchaj. Jeżeli badałem tego artylerzystę, to po to tylko, by sprawdzić fakty, o których już wiedziałem. Tak, przed chwilą byłem we wsi Ornequin, właśnie gdy przybył z granicy konwój niemieckich jeńców. Jeden z nich, z którym mogłem zamienić kilka słów, wchodził w skład garnizonu, zajmującego przedtem zamek. On więc widział wszystko. On wie. A więc nie rozstrzelano Elzbiety. Księżę Konrad przeszkodził egzekucji.

— Co ty mówisz? O co mówisz? — krzyknął Paweł oszalony z radości... Jesteś więc pewny? Ona żyje?

— Tak, żyje... Uprawdźli ją do Niemiec.

— Leż kiedy? By przecie major Hermann mógł ją dopaść i przeprowadzić swe zamiary.

— Nie.

41)

— Skąd wiesz o tem?
— Od tego żołnierza jeńca. Francuzkę, którą widział tutaj, widział również daś rano.
— Gdzie?

— Niedaleko od granicy, w pewnej willi w okolicy Ebreccourt, pod opieką tego, który ją wyratował, a który na pewno zdolny jest obronić ją przed majorem Hermannem.

— Co ty mówisz? — powtórzył Paweł, tym razem głucho, z twarzą zmienioną.

— Mówię, że księżę Konrad, który zdaje się po amatorsku wypełnia swój zawód żołnierski — uchodzi on szerszą za kretyna, nawet wśród swojej rodziny — urządził swą kwatery główną w Ebreccourt, i codziennie składa wizyty Elzbiecie, a wobec tego wszelkie obawy...

Bernard przerwał nagle i zapytał osłupiały:

— Co tobie? Jesteś trupio biały...

Paweł chwycił szwagra za ramiona i wyszeptał:

— Elzbieta jest zgubiona. Księżę Konrad rozkochał się w niej... pamiętaś, mówiono nam już o tem... a ten dziennik jej jest jedynym krzykiem trwogi... Rozkochał się w niej i nie wypuścił swej ofiary, rozamiesz? Nie cofa się przed niczem!

— Oho! Pawle, nie mogę uwierzyć...

— Przed niczem, powiadam ci. To nie tylko kretyn, to tajań i gędnik. Jak przeczytasz ten dziennik, to zobaczysz... Zresztą dość już słów, Bernardzie. Teraz trzeba działać, i to natychmiast, nie tracąc czasu na rozmyślanie.

— Co chcesz uczynić?

— Wyrwać Elzbię z rąk tego człowieka, wyzwolić ją...

— Niemożliwe.

— Niemożliwe? Jesteśmy o trzy mile od miejsca w którym ona jest uwięziona, narażona na śmierć wagi tego złoczyńcy, i ty wyobrażasz sobie, że ja stanę tutaj z założonymi rękami? Słuchaj bracie, mu-

siałbym chyba nie mieć krwi w żyłach! Do dzieła, Bernardzie, a jeżeli ty się zawahasz, pójdę sam.

— Pójdiesz sam... lecz dokąd?

— Tam. Nie potrzebuję nikogo... Nie trzeba mi żadnej pomocy. Niemiecki mundur, oto wszystko. Pójdę pod osłoną nocy. Zabiję tych, których należy zabić, i jutro rano Elzbieta będzie tutaj, wolna.

Bernard potrząsnął głową i rzekł ze słodyczą:

— Mój biedny Pawle!

— Co to? Co to znaczy?

— To znaczy, że ja pierwszy zgodziłbym się na to, i że poszlibyśmy razem na pomoc Elzbiecie, gdyby Nie chodzi tu o niebezpieczeństwa. Niestety...

— Niestety?

— Otóż słuchaj Pawle. O ofensywie silniejszej z tej strony niema mowy. Polki rezerwowe i obrony krajowej są powołane. My zaś odchodzimy stąd.

— Odchodzimy? — wyjął Paweł przerażony.

— Tak jest, jeszcze dziś wieczorem. Dziś wieczór dywizja nasza zbiera się w Corvigny, i idziemy w nieznany kierunek. Reims może, albo Arras. Zachód lub północ. Widzisz więc, mój biedny Pawle, że plan twój jest niewykonalny. Lecz bądź dzielny. I nie miej tak ro paczliwej miny. Rozdzierasz mi serce... No, no pomyśl przecie, Elzbieta nie nie grozi... Potrafi się obronić...

Paweł nie odpowiedział ani słowa. Przypominał sobie to obydne zdanie księcia Konrada, przytoczone w dzienniku Elzbiety: „To wojna... to prawo wojenne”. Olbrzymi ciężar tego prawa czuł najlepiej sam na sobie, lecz czuł równocześnie, że poddaje się temu prawu w jego najszlachetniejszej, najwznioślejszej formie: poświęceniu osobistemu dla wszystkiego, czego wymaga zbawienie narodu.

Prawo wojny? Nie. Obowiązek żołnierski jest tak święty, że nie podlega on żadnemu rozumowaniu a choćby najbardziej nieubłagany, nie powinien nigdy włożyć ani drżenia skargi w najtajniejszej nawet głębi duszy.

D. e. n.

Jak kasjer gminy chciał pozbyć się posady?

W numerze 211 „Kurjera” donieśliśmy o dokonanej napaści na mieszkańca wsi Dębów, Pawła Pęczkę. Jak wykazało śledztwo, przeprowadzone przez policję w Częstochowie, na P. nikt napadu nie dokonał i nie zabrał mu mk. 3000.

Podczas badania P. powiedział, że zameldował fałszywie, dlatego, aby zwolniono go ze stanowiska kasjera gminy Dębów. P. niejednokrotnie już podawał prośbę o zwolnienie, lecz zawsze bezskutecznie.

Aresztowanie dezertera.

Policja aresztowała B. Adlerfuegel, sam. przy ul. Nadwieskiej nr. 52, za stałe uchylanie się od służby wojskowej w czasie trwania wojny, którego przesłano do Sądziego śledczego II rewiru w Częstochowie celem pociągnięcia go do odpowiedzialności.

Aresztowanie.

Policja zatrzymała P. Kozła, poszukiwanego przez Sąd Polowy Dwa 2 Armii w Grodnie. K. odesłano do dyspozycji po wyższego Sądu.

Pożar.

Straty wynoszą z górą 3 milj.

W tartaku Kocin, gm. Mykanów należącym do Głowackiego i S. ki wybuchł pożar wskutek wichru, który rozniecił gorący popiół znajdujący się obok budynku. Straty wynoszą 3 100.000 mk.

Za przejście granicy.

Na stacji Herby Posterunek Policji aresztował Jerzego Grabowskiego, mieszkańca wsi Łęszce gminy Pajęczno za nielegalne przejście granicy. P. odesłano do Starostwa Częstochowskiego, celem pociągnięcia go do odpowiedzialności.

Amator lemoniady.

Z fabryki wód gazowych przy ul. Krakowskiej nr. 35, skradziono kilka butelek lemoniady i syfonów, wartości mk. 1 800. Sprawcę kradzieży Jana Janika ujęto.

Kradzież papieru.

Ze składu lusterem przy ul. Krakowskiej nr. 15, nieznani sprawcy za pomocą zdjęcia drzwi skradli papier ozdobny wartości mk. 800.000.

Aresztowe wyrodney matki.

Przed kilku dniami doniósł „Kurjer” o podrzuceniu dziecka przy ul. św. Barbary nr. 11. Jak wykazało śledztwo sprawczynią tego niecnego czynu jest zamężna Wanda Matusiak, która swe własne nowo narodzone dziecko podrzuciła. M. została aresztowana i sprawę skierowano do sądu śledczego II rewiru.

Nieudana kradzież.

Zygmunt Orłowski zam. przy ul. Jasnej nr. 5, zameldował, że w nocy z 21 na 22 b.m. nieznani sprawcy za pomocą wyłamania otworu w ścianie dostali się do garażu, gdzie był ustawiony jego samochód firmy „Borkowskich” z którego usiłovali się ściągnąć gumy, lecz spłoszeni uciekli pozostawiając tam ślady krwi.

Opał na zimę.

Przy ulicy Warszawskiej zatrzymano R. Witkowskiego z wozem nalożonym węglem pochodzącym z kradzieży na kolei. W. aresztowano i przesłano do Sądu Pokoju i Oregu w Częstochowie.

Smiała kradzież.

Z mieszkania Jana Kowalskiego przy ul. Spadek Nr. 14, pozostawionego pod opieką małoletnich dzieci, nieznani sprawcy uzbrojeni w szpilety i zamaskowani za pomocą wytrychów otworzyli mieszkanie, gdzie skradli garderobę wartości mk. 850 tysięcy.

Kradzieże.

Z ogrodu Br. Zionka przy ul. Augustyna nr. 12, skradziono drzewo wartości mk. 4.000. Sprawcę kradzieży J. Konieczko ujęto.

Z podwórza domu nr. 25, przy ul. Tartakowej, A. Rakowskiemu, skradziono koło wartości mk. 12.000. Koło zostało znalezione u A. Jury zam. w tymże domu.

Na Nowym Ryнку, Stanisławowi Makowskiemu skradziono z kieszeni portfel zawierający mk. 8.000. Kradzieży dokonali St. i Fr. Kramowie, zam. na Ostatnim Groszu.

Rezultat spisu ludności w pow. częstochowskim.

Większa część ludności wiejskiej, pomimo wyjaśnień na zebraniach gromadzkich o celach spisu, oraz odnośnych pouczeń przez księży z ambon, nie miała zaufania do spisu, tak, że zmuszone były władze spisowe do spisania 38 protokółów głównie z powodu ukrywania inwentarza.

Wyniki spisu były następujące:
Okręgów spisowych w powiecie Częstochowskim (z wyłączeniem m. Częstochowy) było 417.

Komisarzy naczelnymi (bez okręgów) 9. Komisarzy naczelnymi z okręgami 13. St. Komisarzy spisowych 59. Komisarzy spisowych 344. Ogółem zatrudnionych przy spisie ludności było 425 osób.

Półowa zatrudnionych oddała swą pracę bezinteresownie; koszty wyprodukowania drugiej połowy wyniosły kwotę 250.000 marek, pokrytą przez Skarb Państwa. Cyfrowo spis przedstawia się następująco: 1) Ilość nieruchomości a) miejskich (Kłobucko i Krzepic) 1022, b) wiejskich 19652, Ogółem 20674.

2) Ilość budynków a) mieszkalnych z przeznaczenia 1) w miastach 1080 2) w gminach 20190, Ogółem 21270 b) zamieszkalnych w dniu spisu a) nie budowanych w tym celu 1) w miastach 2 2) w gminach 236, Ogółem 237.

3) Ilość zamieszkałych mieszkań 1) w miastach 1832 2) w gminach 20131, Ogółem 21963.

4) Ilość gospodarstw, a) rodzinnych 29196, b) zakładowych (czpitał, przytulików) 7, c) osób samotnych, prowadzących gospodarstwo 970, Ogółem 30173.

5) Ilość ludności obecnej, mężczyźni 74740, kobiety 79080, Ogółem 153820.

6) Z ogółu ludności obecnej narodowości polskiej jest mężczyźni i kobiet razem 150211 czyli 97,65 proc.

7) Ilość osób chwilowo nieobecnych mężczyźni i kobiet razem 4752.

8) Ogólna ilość zwierząt domowych: koni 14425, bydła rogatego 44725, owiec 9352, trzody chlewnej 16941. Ogółem 85443.

9) Ogólny obszar gruntów posiadanych przez mieszkańców powiatu wynosi 237,872 morgów 15 prętów + 20,986,28 ha. lasów państwowych.

Liczbę ludności w powiecie należy przyjąć za ścisłą, natomiast liczbę zwierząt domowych za zmniejszoną co najmniej o 10 proc.

Co się tyczy liczby morgów, to ta również nie może być uważaną za ścisłą.

Największą pod względem ludności jest gmina Grabówka (13389 osób), najmniejszą zaś Rększowice (3922).

Pod względem obszaru 1 sze mlejsce zajmuje gmina Potok Złoty (22653 morgi) 2 gie—Węglowice (18448 morgów w czem 11321 lasów państwowych) ostatnie miejsce zajmuje gmina Kamienica Polska (6031 morgów).

Największy odsetek ludności, przyznający się do narodowości polskiej dają gminy: Kamyk (100 proc.), Rększowice (100 proc.), Kuźniczka (100 proc.) i Rędziny (100 proc.); najmniejszy wykazały: m. Krzepice (58,00 proc.) m. Kłobucko (87,00 proc.) i gm. Przyrów (95,7 proc.).

Naogół spis wypadł bardzo pomyślnie, za co należy się uznanie dla tych co nie szczędząc trudu i pracy podjęli się tych zadań Komisarzy spisowych, niejednokrotnie spotykających się z gburowatym obejściem się ludności, nie rozumiejącej istotnych celów, dla których był przeprowadzany. Wielu z nich zostało za pracę bezinteresowną i sumienną przedstawione do odznak pamiątkowych.

Zdaleka i zbliska.

— Zamiast narzekań—czynny.

Mając już po same uszy rekrowanych kwater, internatów i częstych noclegów na dworcach kolejowych — oficerowie w Warszawie również rażno zakrzyczeli się w tym względzie i utworzyli „Stowarzyszenie mieszkaniowe oficerów w Warszawie”.

Członkiem stowarzyszenia może być — jak się dowiadujemy — każdy oficer, który wpłaci 20 tysięcy wpisowego i zobowiąże się do kupna udziału, wynoszącego 100 tysięcy mk.

Jak dotąd, zapisało się przeszło 800 członków.

Stowarzyszenie, któremu rząd obiecał wydatną pomoc, już wczesną wiosną roku przyszłego nosi się zamiarem rozpoczęcia budowy szeregu domów mieszkalnych, utrzymanych w stylu polskim i z ogródkami. Roboty mają być prowadzone w tempie szybkim, tak, że już jesienią roku przyszłego — jak obiecuje inicjatorzy — stanie od 50 do 60 gotowych domów. Kolonia ta ma powstać na wysokim brzegu Wisły, pod Cytaclą, na gruntach byłego Marymontu.

Dzisiaj już kursuje tam autobus, w niedalekiej zaś przyszłości, obok kolonii będzie kolejka elektryczna do Miocin — słowem i komunikacja przewiduje się świetna.

— Zbiorowa ucieczka.

Z więzienia śledczego przy ul. Dzielnej nr. 24 w Warszawie, uciekło 7 przestępców kryminalnych, porośniętych pod śledstwem, w tej liczbie było dwóch ważnych więźniów. Ucieczkę dokonano, po uprzednim zrobieniu wylomu w murze domu sąsiadującego z „Pałakiem”, przy ulicy Pawiej nr. 25. Za zbiegami zarządzone poszukiwania, lecz narazie bez wyniku.

— O lasy ojcowskie.

Mieszkańcy okolic Ojcowa zaniepokojeni są rozporządzeniem dyrekcji odbudowy kraju, która wyznaczyła tak wielki kontyngens na lasy ojcowskie, że mogą one uleść całkowitemu niemal wytrzebieniu. W sprawie tej interwenjuje, dotąd jednak bezskutecznie, dyrekcja ochrony przyrody.

Landru broni się.

Rewelacja Landru: obiecał zdradzić adres jednej z pozornie zamordowanych kobiet.

Landru broni się. Błady, z oczyma świecącymi się gorączkowo, czujny na każde słowo prezidenta i prokuratora występuje z argumentami na swą korzyść, ostania dowody cytowane przez sąd, wykpiwa z ironią i humorem policję, umie zachwiał wiarę sędziów przysięgłych w zebrany materiał winy zbrodniarza z Gambais. Rozprawy przybrały charakter nieco monotonna odstawiania po kolei tajemnicy stosunków, jakie łączyły oskarżonego z długim szeregiem kobiet, które miały to niebezpieczeństwo, że zniały potem bez śladu, a policji nie udało się w żaden sposób odszukać ich miejsca pobytu.

W szeregu jednak kobiet brzydkich, starszych, nie interesujących dla takiego „znawcy”, jak Landru, staje przed sądem pani Buisson, wdówka w 44 roku życia, która jednak zawróciła nieco głowę starszemu się lowelasowi.

Pani Buisson posiadała pewną gotówkę, około 15 000 franków i ładne meble, a przytem była ładnie zbudowana i miała to „coś” kobiece, co wyruszyło nawet zatarasowało serce starego grzesznika. Gdy inne kobiety, były podstawą „interesów” pana „inżyniera” Landru, dla niej miał pasję wyjątkową. Pisywał do niej czułe listy, na które otrzymywał gorące, płomienne epistoły kochającej się kobiety.

„Mój drogi, pisała ona, niespokojna jestem na myśl, że ciebie może denerwować obecność mego syna. Dlatego odsyłam go mej siostry. Bo wolę zostać sama, ty to wiesz, sama z tobą. Kocham mego syna, ale Ciebie przenoszę nad niego...”

Ale, gdy prezydent zadaje Landru’emu pytanie, czy Landru był narzeczonym, czy kochankiem tej kobiety, stary grzesznik odpowiada chytrze:

— Pani Buisson nie była ani moją kochanką, ani narzeczoną. Łączyły nas stosunki serdeczne, stosunki siostry i brata...

A wreszcie Landru zaczyna zdradzać nowe, sensacyjne szczegóły.

Oto gdy z kolei rzeczy sąd zajął się tajemniczym zniknięciem ósmej z rzędu kochanki Landru, zanotowanej pod nr. 8 w notatniku pana z Gambais, i saginionej równie od chwili pobytu w Gambais, Landru na pytanie, czy nie może podać, gdzie znikła pani Jaume, jedna z jego „klientek”, jak on je sam nazywa, Landru w ogromnej ciszy panujące na sali, odpowiada nagle głośno:

— Ja panom podam adres jednej z zaginionych kobiet.

— Kiedy, zapytuje prokurator generalny, wśród ogólnego zaniepokojenia.

— Proszę o zwłokę 24-godzinną, odpowiada Landru.

— A zatem jutro?

— Jutro, mówi przeważnie Landru.

A cały sąd z zainteresowaniem oczekuje rewelacji Landru’ego.

Nowy prorok.

Cierpimy za winy Ewy...

Jak pisze „Gaz. Por.” sensacją o-becną Pruszkowa pod Warszawą są wykłady badaczów Pisma św., odbywane w każdą niedzielę w sali kinematografu na ulicy Stalowej.

W ubiegłą niedzielę 13. bm. „brat” Czesław K., sądząc po jego wymowie i erudycji, człowiek zręczny i inteligentny, zapewnił katolicyzmem słuchaczy że miliony z obecnie żyjących ludzi nie umrą, ponieważ za 4 lata, tj. w 1925 r. zostanie z nas zdjęta kłątwa śmierci, wywołana przez grzech pierworodny, a ci, którzy roku owego dożyją — żyć już będą wiecznie. Chrystus zgładził winę Adama, my zaś obecnie cierpimy tylko za winę Ewy i te właśnie cierpienia w owym roku mają się skończyć. Prócz tego nowy ten prorok kilkakrotnie wyrażał szczere ubolewanie nad „najnie-szczęśliwszym wciąż prześladowanym” narodem żydowskim.

Wszystko to razem wzięte, zamiast rozczulenia i cierpliwego oczekiwania nieśmiertelnego żywota, wywołało burzliwe i bardzo niegrzeczne podziękowanie ze strony licznych słuchaczy, którzy zapewnił kaznodzieję, że dość mają tych bredni i nie radzą bratu Czesławowi przyjeżdżać tutaj z takimi wykładami. Ze strony „braci i siostr” kaznodziei nie było, niestety, żadnej opozycji przeciwko takiemu podziękowaniu! Zaalarmowana przez jednego ze zwolenników sekty policja, pragnąc zapobiedz ekscesom, w myśl tolerancji religijnej, przybywszy na miejsce, nie zastała już na sali nikogo.

Rozmaitości.

(—) Uszy a telefon.

Jeden z londyńskich lekarzy specjalistów radzi, aby ludzie, używający często telefonu, przykładali słuchawkę na przemiennie do prawego, to do lewego ucha. Praktyka wykazała, że większość ludzi słuchała częściej na prawe ucho, niż na lewe, a przyczyną tego zjawiska dotychczas nie zdołano stwierdzić dokładnie. W przeciwieństwie do powyższego oświadczenia, ostatnimi laty stwierdzono, że ludzie, używający zawodowo telefonu, słuchali częściej na lewe ucho, niż na prawe. U wielu też zauważono nie tylko przystępnie słuchu w lewym uchu, ale także silne bóle głowy. Bóle te mogą pochodzić ze zbyt silnego przyciskania słuchawki telefonu do muszli usznej, częściej jednak należałoby je przypisać działaniu zimnej słuchawki na rozgrzane ucho. Tem można sobie wytłumaczyć bóle nerwogiczne głowy, na które cierpią często zimą telefonistki.

(—) 10-letnia bohaterka.

„L. Journal” paryski donosi, iż 10-letnia Helena Jacquemin z Montherme w Ardennes była cytowana w wojskowym rozkazie dziennym, w sposób następujący:

„Licząc lat 10 służyła ona swemu ojcu, któremu powierzyła doniosłą misję wojskową komenda francuska, jako łącznik. Gdy ojciec jej został przez nieprzyjaciela zabity, a brat aresztowany i stawiony przed sądem, odpowiedziała zupełnie milczeniem na badanie oficerów niemieckich, prowadzących proces. Mimo groźb ze strony fi'erów, prowadzących śledztwo nie dostarczyła ona żadnej wskazówki, któraby mogła naprowadzić naszych nieprzyjaciół na ślad współpracowników jej ojca”.

TEATR „ODEON”

Program od piątku 25-go do ponie-
działku 28-go Listopada 1921 roku.

Tajemnica jej oczu

Dramat w 5-ciu aktach. W roli Alicji
Szedevari słynna artystka węgierska
IZA LENKEFFY.

Sensacja!

NAD PROGRAM:

Sensacja!

CHARLIE CHAPLIN

Sława Ameryki, najgłośniejszy na świecie „Człowiek śmiechu“

w przewybornej 2-u aktowej farsie

„UJ, TE DOLARY!”

Teatr „PARYSKI”

Od dnia 26-go b. m. i dni następnych

Wielki dramat wschodni w 7-iu aktach p. t.

DZIEWICA ZE STAMBULU

Niebywała gra!

na tle bajecznych widoków kraju „Tysiąca i jednej nocy“.

Niebywała wystawa!

W rolach głównych: piękna gwia-
zda amerykańskich kino teatrówPriscilla Deau i amerykański „GUNNAR TOLNAES“ **Wallace-Oakman.**

Film ten otrzymał pierwszą nagrodę na konkursie w New-Jorku pod względem powodzenia pobił rekord światowy.

Ilustracja muzyczna pod dyr. JERZEGO BURSICA.

Orkiestra powiększona.

Dr. Stefan Purski

Kilińskiego № 4

CHOROBY
skórne i wenerycznePrzyjmuje do 10-ej rano i od
3—7 p.p. w niedziele i święta
od 8—11 rano.

Dr. Wacław Kon

choroby wewnętrzne
(spec. żołądka i kiszek)przyjmuje od 4-ej do 6 p.p. ul. Panny
Marji 33 i w pracowni bakteriologicz-
nej od 6 do 7-ej i pół wiecz.
Pracownia bakteriologiczna (ul. Pan-
ny Marji 31 lewa oficyna) otwarta
codziennie od 9-ej do 12-ej i od 5-ej
do 8-ej wiecz.

Dr. Paweł Broniatowski

w Częstochowie ul. Panny Marji t. j. II Aleja
Nr. 21, obok teatru „Paryskiego”Choroby: skórne, dróg moczowych i weneryczne.
Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—7 po poł.
Panie od 12—1 w poł.

Dr. med. E. Petrykat

choroby skórne i weneryczne

przyjmuje od godz. 5-ej do 8-ej
w soboty od 3—5 popoł.

ul. Gen. Dąbrowskiego 6, I-sze piętro.

Lekarz-dentysta
Michał Frejniec

ul. Panny Marji (I Aleja) № 10.

Przyjmuje codziennie od 9-ej rano do 1 po poł.
i od 3—7 wiecz. Telefon 260Biuro komisowe
Józef Tucholski

w Częstochowie

II Aleja № 20

poszukuje do kupna majątków ziemskich, dom-
mów, fabryk przedsiębiorstw; interesów han-
dlowych i sklepów dla przyjezdnych z AmerykiPracownia parasoli i lasek
S. GRABINERAprzyjmuje obstalunki i rep. racje po ce-
nach przystępnych

Aleja 8 w podwórzu prawa oficyna.

Niezawodny środek przeciwko chrypcie, duszności, kaszłom

„GRANULKI RUSSYANA”

(Granules sulphuris aurati benzolinati),

wyrobu labora-
torjum farmac.

„AD. KOWALSKI”

w Warszawie Miodowa 1.

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych. Sposób użycia dołączony
do każdego pudełka.

ZARZĄD

Kieleckiego Akcyjnego Towarzystwa
Górniczego, Żelaznego i Leśnego Przemysłuma zaszczyt zawiadomić pp. akcjonariuszów,
że w dniu 28 grudnia 1921 r. we środę o godz. 12 w poł.
w lokalu Oddziału Towarzystwa w Częstochowie, II Aleja 18
odbędzie się

zwyczajne ogólne zebranie akcjonariuszów.

PORZĄDEK DZIENNY:

- 1) Przedstawienie rachunków zysków i strat za rok 1920.
- 2) Rozpoznanie i zatwierdzenie planu działań na rok operacyjny 1922.
- 3) Wybór dyrektorów, kandydatów dyrektorów, oraz komisji rewizyjnej.
- 4) Wniosek Zarządu o utworzeniu oddziału w Katowicach.
- 5) Wnioski Akcjonariuszów.

Uwagze Kooperatyw i Kupców

polecamy na zbliżające się święta

świeczki choinkowe

różnokolorowe w pudełkach po 30 sztuk. Prowincjonalnym odbiorcom wysyłamy 10-ki-
lowe paczki pocztą za zaliczeniem. Świece parafinowe wszystkich rozmiarów.Fabryka Świec i Przetwo- **URSUS** WARSZAWA, Chłodna 29
rów Techno-Chemicznych Tel. 229-36.Jabłka na pudy, Kozuszkę - serdaki po cenach
zniżonych.

Szkołna 3b, godz. od 9—1 i 3—6.

Nie przepłacajcie

teraźniejszym kupcom wojennym, gdyż po
znacznie zniżonych cenach każdy nabyć
może w znanej konkurencyjnej firmie

J. RZĄSIŃSKIEGO

ul. Kościuszki 19-a w podwórzu lewa oficyna

Wszelkie płótna, batysty, etaminy, wełny,
bostony, korty, cejgi, kapy, chustki i fi-
ranki, oraz różne inne towary.Dla pp. urzędników,
biuralistów i robotni-
ków usługa.

Wielki wybór

kortów, wełny, oraz towarów
bawełnianych poleca znana
firma

J. Dawidowicz i S-ka

I Aleja 7, telefon 74.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

SKŁAD ŚLEDZI
A. ROZENTALA,

I Aleja № 7

poleca w wielkim wyborze

śledzie

szkockie, holenderskie
i norweskie.

NAJTANIEJ!

Papę	Smar do wozów czarny
Smole	Smar do wozów żółty
Gips	Oleje i tłuszcze, Tolvita
Cement	Cegła i glina ogniotr.
Pak	Płyty piekarskie
Dziegieć	Węgiel drzewny
Smole drzewna	Farby i lakiery
Terpentyne	Artykuły chem. techn.

D. BERKOWICZ

Częstochowa, ul. Kościuszki № 45.
Telefon № 405.Kto chce mieć ze starego,
nowy kapelusz,niech śpieszy ze starym kapeluszem
damskim lub męskim, słomkowym czy
filcowym do chrześcijańskiej pracowni
p. f. „JULJA”
ul. Kościuszki 23 m. 11.Zginał paszport zagraniczny wydany
przez starostwo Wieluńskie za
№ 303107 | 20 15 | 921 na imię Adeli Krzepic-
kiej zamieszkałej w Wierzbliwie, gm. Sta-
rzenice.Pokoju poszukuję z oddzielnym wej-
ściem. Cena obojętna. Sub-
„Biuralistka”.Zgubiono papiery wojkowe od-
roczenia 1888 na imię
Pawła Młody zamieszkałego w Zawierciu.Zgubiono paszport na imię Jana
Filisa, zamieszkałego w
Niegowie.Zgubiono kartę powołania wyda-
ną przez Komisję pobo-
rową w Wieluniu na imię Adama Pinkosza.Zgubiono tymczasowe zaświad-
czenie zdemobilizowa-
nia wydane przez baon zapasowy 25 p. p. na
imię Franciszka Dzierżaka. Wyżej wspomniane
zaświadczenie unieważnia się.Zgubiono kartę zwolnienia wyda-
ną przez Komisję pobo-
rową w Wieluniu na imię Dawida Hersza Maj-
znera.Urządzenie sklepowe do sprze-
dania, cena przy-
stępna. Wiadomość ul. Mała № 16 m. 14, tam-
że sklep do wynajęcia.